

послуги, перспективним вважаємо впровадження інноваційних кластерів у таких галузях: фінанси, логістика, електронна комерція, креативні індустрії (дизайн, реклама, медіа) тощо.

Згідно цілі «Гідна праця та економічне зростання» передбачено формування інноваційної вісі з сучасних кластерів та стартапів, які мають створювати нові знання і технології на шляху до побудови моделі креативної економіки. Якщо нині частка експорту товарів, що базуються на технологіях середнього та високого рівня, в загальному обсязі експорту товарів України складає 19,2%, то в 2020 р. вона має зрости до 25%, а в 2030 р. – до 30% [3, с. 63].

Таким чином, у контексті реалізації стратегії сталого розвитку України інноваційні кластери мають стати каталізатором формування інноваційної моделі національної економіки та утвердження країни на світовому ринку як високотехнологічної.

Бібліографія

1. Стратегія сталого розвитку «Україна-2020» (12 січня 2015 року № 5/2015). Офіційний сайт Верховної Ради України. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>

2. Програма підтримки кластерів в Україні: принципи розробки та ключові особливості. Німецька консультативна група. Інститут економічних досліджень та політичних консультацій. Берлін/Київ, грудень 2015 р. 17 с. URL: https://www.beratergruppe-ukraine.de/wordpress/wp-content/uploads/2016/01/PP_04_2015_ukr.pdf

3. Національна доповідь «Цілі сталого розвитку: Україна». Міністерство економічного розвитку і торгівлі України, 2017. 176 с. Сайт Представництва ООН в Україні. URL: <http://www.un.org.ua/ua/tsili-rozvytku-tysiacholitia/tsili-staloho-rozvytku>

Віктор ОСТРОВЕРХОВ

Тернопільський національний економічний університет, Україна

ВОЛОНТЕРСТВО ЯК ІНСТРУМЕНТ РЕАЛІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ

Загальносвітовою тенденцією та базовим фундаментом громадянського суспільства є розвиток волонтерства, яке активно підтримується у світі на інституційному рівні. Щоб підкреслити значення волонтерської праці та подолати існуючі та потенційні бар'єри, Європейська Комісія визначила чотири головні цілі волонтерства:

- зменшення перешкод для волонтерства в ЄС;
- зміцнення волонтерських організацій і покращення якості

волонтерства;

– суспільне визнання волонтерської діяльності; – збільшення обізнаності з її цінностями та важливістю [2].

В розвинутому громадянському суспільстві, волонтерські об'єднання, по суті, виконують роль посередника між публічним та іншими секторами, забезпечуючи громадський контроль над усіма гілками влади та допомагаючи вирішити соціальні, економічні, культурні проблеми суспільства. Крім цього, волонтерство як суспільний феномен, має позитивний синергійний ефект, збільшуючи національний дохід та створюючи нові робочі місця.

На сьогодні в світі спостерігається яскрава тенденція до зростання темпів розвитку некомерційного сектору, які вже перевищують темпи економічного зростання [3]. Це пов'язано з більш глибоким усвідомленням соціальних та екологічних проблем, залученням волонтерів у сферу надання публічних послуг, зміною суспільного сприйняття волонтерства. Сьогодні основними напрямками громадської діяльності є спорт, культура, благодійні проекти, робота у місцевих громадах.

Волонтерство в Україні тільки починає свій розвиток, якщо в 2011 році, за оцінками ООН, волонтерський досвід мали лише 3-4%, то за дослідженням GfK Ukraine [5], проведеним у листопаді 2014 року, такий досвід мали вже 23% українців, з них 9% почали займатися волонтерством у період з листопада 2013 року. Більше половини українців (62%) визнає роль волонтерів у політичних змінах, а 81% схильні вважати волонтерський рух обов'язковою складовою громадянського суспільства.

У 2015 році прийнято Закон України «Про внесення змін до деяких законів України (щодо волонтерської діяльності)», в якому враховуються інтереси всіх волонтерських ініціатив та організацій, скасовується обов'язкова реєстрація волонтерських організацій в Міністерстві соціальної політики, визнаються неформальні групи, дозволяється індивідуальна волонтерська діяльність, скасовується обов'язкове страхування. Цей закон не розв'язує усіх проблем, але значно наближає українське волонтерство до світових стандартів та стає суттєвим кроком до встановлення транспарентних відносин між волонтерами та публічним сектором. На сьогодні майже в кожному територіальному утворенні є хоча б одна група волонтерів, що свідчить про те, що філантропічні ініціативи є звичними вітчизняними нормами суспільства.

За цільовим спрямуванням волонтерство, як правило, спрямовується на:

– на благодійність, коли об'єктом допомоги є учасник групи, в яку не

входить сам волонтер;

- на взаємодопомогу, коли волонтерська діяльність здійснюється, щоб допомогти іншим членам своєї ж соціальної групи або суспільства;

- на участь у місцевому самоврядуванні, коли член будь-якого співтовариства на добровільній основі включається в діяльність з управління ним (наприклад, в діяльність територіальних органів самоврядування).

При цьому волонтерство може бути використано як інструмент реалізації соціальної відповідальності бізнесової структури через:

- використання спеціальних інструментів мотивації працівників для заохочення їх участі у соціальних проєктах й програмах (оплата робочого часу, витраченого на волонтерську роботу, відзначення та преміювання найкращих волонтерів, надання додаткової відпустки);

- пропагування в організації етичних цінностей, цільова дія яких спрямовується на надання суспільних видів допомоги;

- постійне інформування працівників про соціальні ініціативи.

Основною передумовою отримання переваг для бізнесу від волонтерської роботи є:

- обрання до вирішення тих соціальних проблем, які є дотичними до діяльності організації та не суперечать її цінностям;

- залучення вищого керівництва до волонтерської роботи;

- довготерміновість реалізації даної соціальної ініціативи;

- визначення оптимального балансу між оприлюдненням інформації про залучення працівників до реалізації соціальних проєктів та їх реальною участю.

Бібліографія

1. Marking end of international year of volunteers, General Assembly encourages all people to become more engaged in voluntary activities [Електронний ресурс] // Офіційний сайт ООН – Режим доступу до ресурсу: <http://www.un.org/press/en/2001/GA9990.doc.htm>.

2. Taking the measure of volunteering [Електронний ресурс] // State of the world`s volunteer report 2011 – Режим доступу до ресурсу: http://www.unv.org/fileadmin/docdb/pdf/2011/SWVR/English/SWVR2011_full_%5B05%5D_chapter2.pdf.

3. Charitable Giving Statistics [Електронний ресурс] // National Philanthropic Trust – Режим доступу до ресурсу: <https://www.nptrust.org/philanthropicresources/charitable-giving-statistics/>.

4. Intergenerational solidarity and social cohesion – European priorities for Adult Learning [Електронний ресурс] // European Commission – Режим

доступу до ресурсу: http://www.enilnet.eu/confpdf/Geraldine_Libreau_Intergenerational_solidarity_and_social_cohesion_European_priorities.pdf.

5. Волонтерський рух в Україні [Електронний ресурс] // GfK Ukraine – Режим доступу до ресурсу: http://www.gfk.com/fileadmin/user_upload/dyna_content_import/2015-09-01_press_releases/data/ua/Documents/Presentations/report_vyshlisky.pdf

Яна ПАЛАМАРЕНКО

Вінницький національний аграрний університет, Україна

ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ СПИРТОВОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ У ВІННИЦЬКІЙ ОБЛАСТІ

Сучасні тенденції розвитку української економіки, які простежуються через загострення конкуренції у фрагментованих галузях, та об'єктивні глобалізаційні вияви світової економіки вимагають від суб'єктів господарювання виробляти функціональні механізми управління як єдину передумову їх виживання на ринку. Нестабільність ринкового середовища, зумовлена економічною кризою, призводить до необхідності перегляду цільових орієнтирів діяльності підприємств спиртової промисловості, використання новітніх методів управління, а також розгорнутого аналізу впливу чинників зовнішнього і внутрішнього середовищ на їх конкурентоспроможність і досягнення ними стратегічного успіху [2, с. 153].

Окреслення таких критеріїв передбачає зосередження особливої уваги на проблематиці управління гнучкістю підприємств спиртової промисловості у Вінницькій області як відкритої економічної системи, що має потенціал реагування на позитивні й негативні виклики оточення. Ці питання повинні вирішуватися у контексті використання моделей і механізмів стратегічного аналізу, основним завданням якого є визначення привабливості галузі спиртової промисловості й окремих її товарних ринків на основі дослідження структури і динаміки галузі, характерних для неї можливостей та існуючих загроз, визначення ключових чинників успіху, що дозволяє виробити стратегію поведінки підприємств спиртової промисловості на ринку [1, с. 18].

Для встановлення особливостей розвитку, аналізу динаміки, тенденцій розвитку, визначення чинників впливу, пошуку альтернативних та оптимальних шляхів підвищення ефективності, формування нових стратегій розвитку та ефективної стратегії управління необхідно розглянути поточний стан фінансово-господарської діяльності підприємств. В даному випадку основними показниками для оцінки є